

Nr 46.

Ankom till Riksdagens kansli den 21 maj 1912 kl. 7 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehafvares rätt till pension.

I en till Riksdagen den 19 april innevarande år aflåten, till bankoutskottet remitterad proposition, nr 199, har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att antaga följande

»Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse af 5 och 6 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehafvares rätt till pension.

5 §.

Rätt att komma i åtnjutande af hel pension inträder:
för manlig tjänst innehafvare vid uppnådda sextiosju lefnadsår och trettiofem tjänstår;
för kvinnlig tjänst innehafvare vid uppnådda sextio lefnadsår och trettio tjänstår;

Bihang till Riksdagens protokoll 1912. 8 saml. 35 häft. (Nr 46.)

dock att sådan rätt inträder:

a) för ämneslärarinna vid de allmänna läroverken, högre lärarinne-seminariet, folkskoleseminarierna samt blindundervisningsanstalterna: vid femtiofem lefnads- och tjugufem tjänstår;

b) för tjänsteman, som varit anställd vid beskickning eller konsulat i Ostasien minst tio år: vid sextio lefnads- och trettio tjänstår;

c) för provinsialläkare och förste provinsialläkare, som tillika är provinsialläkare: vid sextiotvå lefnads- och tjuvu tjänstår;

d) för betjante vid tullverkets kust- och gränsbevakning, gymnastiklärare, de vid blindundervisningsanstalterna anställda lärare äfvensom beridare vid hingstdepå: vid sextiotvå lefnads- och trettio tjänstår;

e) för förste provinsialläkare, som icke tillika är provinsialläkare: vid sextiofem lefnads- och tjugutre tjänstår;

f) för lärare vid universiteten, karolinska mediko-kirurgiska institutet, tekniska högskolan, gymnastiska centralinstitutet, farmaceutiska institutet, tandläkarinstitutet, undervisningsanstalterna för barnmorskor, veterinärintitutet, fria konsternas akademi och musikaliska akademiens konservatorium samt landtbruksinstitutet vid Ultuna och landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, för föreståndare och öfverassistenter vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet äfvensom för statskonsulenter i olika grenar af landthushållningen samt länsveterinärer: vid sextiofem lefnads- och tjugufem tjänstår;

g) för läkare vid hospital eller asyl för sinnessjuka: vid sextiofem lefnads- och trettiotre tjänstår;

h) för bevakningspersonalen vid fängvårdsanstalterna, postvaktbetjante, betjante vid tullverkets lokalförvaltning, andra ämnes- och öfningslärare vid statens läroverk än de under d) och f) särskildt angifna äfvensom geologer vid Sveriges geologiska undersökning, landtbruksingenjörer och distriktslandtmätare, tjänstemän och betjante vid den lokala skogsförvaltningen, *distriktschefer och distriktsingenjörer i väg-⁵ och vattenbyggnadsdistrikten äfvensom observatorer, geodeter, kartografer, manliga ritare och gravörer vid rikets allmänna kartverk samt aktuarie, manliga ritare och gravörer vid sjökarteverket*: vid sextiofem lefnads- och trettiofem tjänstår;

i) för chefen för medicinalstyrelsen och chefen för landtbruksstyrelsen: vid sextiosju lefnadsår och tio tjänstår såsom chef för den styrelse enhvar af dem tillhör;

k) för byråchefen för landtbruksärenden i landtbruksstyrelsen: vid sextiosju lefnadsår och tjugufem tjänstår.

6 §.

Skyldighet att från tjänsten afgå inträder:

a) för innehafvare af domarämbete vid fyllda sjuttio år eller, där han, efter att hafva uppnått de i 5 § för rätt till hel pension stadgade lefnads- och tjänstår, oafbrutet under sex månader på grund af sjukdom varit och fortfarande finnes vara till tjänstgöring oförmögen;

b) för annan tjänstinnehafvare vid uppnående af den i 5 § stadgade lefnadsålder, Konungen eller, där viss ämbetsmyndighet äger att från tjänsten afskeda, den myndighet obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge tjänstinnehafvaren pröfvas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna, dock icke i något fall längre än till fyllda sjuttio år;

c) för tjänstinnehafvare, som icke uppnått den i 5 § stadgade lefnadsålder, där han, efter att under fem på hvarandra följande år i följd af sjukdom, vanförhet eller lyte varit ur stånd att tjänstgöra, finnes vara för framtiden till tjänstgöring oförmögen;

d) för tjänstinnehafvare, som träffats af olycksfall i tjänsten, där olycksfallet finnes för framtiden medföra oförmåga till tjänstgöring.

Befinnes tjänstinnehafvare vara af sjukdom eller minskad arbetsförmåga urståndsatt att på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina tjänståligganden, och har han tillika antingen, där enligt 5 § rätt till hel pension inträder vid sextiosju lefnadsår, uppnått en lefnadsålder af minst sextiofem år eller, där enligt samma paragraf rätt till hel pension inträder vid sextiotvå år *eller fråga är om läkare vid hospital eller asyl för sinnessjuka*, uppnått en lefnadsålder af minst sextio år eller ock, där fråga är om tjänstinnehafvare vid den lokala skogsförvaltningen eller betjante vid tullverkets lokalförvaltning *eller de i 5 § h) omförmälda tjänstemän vid rikets allmänna kartverk och sjökarteverket*, uppnått en lefnadsålder af minst sextiotre år, äge Konungen, uppå därom af vederbörande myndighet gjord framställning, förklara sådan tjänstinnehafvare skyldig att från tjänsten afgå.

Denna lag träder i kraft, hvad angår däri omförmäld civil personal vid rikets allmänna kartverk och sjökarteverket, den 1 januari 1913 och i öfrigt omedelbart efter utfärdandet; dock att för läkare vid statens hospital och asyler för sinnessjuka, hvilken vid tidpunkten för ikraftträdandet af bestämmelserna, såvidt sådan läkare angår, lagens stad-

ganden icke skola gälla, där han ej inom ett år efter samma tidpunkt anmäler, att lagens bestämmelser må å honom vinna tillämpning.»

Beträffande utredningen i ärendet anhåller utskottet att få hänvisa till själfva propositionen.

Utskottet.

Såsom af åberopade statsrådsprotokollet framgår, afser den kungl. propositionen ändring af pensionslagens bestämmelser i fråga om rätt till pension för *dels* läkare vid statens hospital och asyler för sinnessjuka, *dels* distriktschefer och distriktsingenjörer i väg- och vattenbyggnadsdistrikten, *dels ock* slutligen vissa befattningshafvare af den civila personalen vid rikets allmänna kartverk och vid sjökarteverket.

Hvad först nyssbemälda läkare angår, är förslaget föranledt af en utaf åtskilliga öfverläkare och läkare vid hospital till Kungl. Maj:t ingifven framställning i ämnet, däri sökandena anhållit om sådan ändring i gällande bestämmelser, att rätten till hel pension jämte skyldighet att afgå från tjänsten måtte inträda först vid 65 lefnadsår i stället för såsom nu är föreskrifvet 62 lefnadsår. Antalet tjänstår däremot skulle fortfarande förblifva 30. Medicinalstyrelsen har funnit öfvervägande skäl tala för bifall till sökandenas framställning. Äfven statskontoret har tillstyrkt densamma, men har statskontoret tillika uttalat den mening, att om pensionsåldern framflyttades från 62 till 65 år, syntes äfven det för hel pension erforderliga antalet tjänstår följdriktigt böra i motsvarande mån höjas för ifrågavarande tjänstinnehafvare och således bestämmas till 33 år. Detta senare förslag har ock i propositionen upptagits och utskottet har för sin del icke haft något att erinra mot bifall till Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Beträffande härefter öfriga af Kungl. Maj:t föreslagna förändringar, sammanhänga dessa dels med den förlidet år beslutade löneregleringen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen dels ock de vid innevarande riksdag framlagda förslagen till löneregleringar för den civila personalen vid rikets allmänna kartverk och sjökarteverket. Med hänsyn till den i statsrådsprotokollet förebragta utredningen finner sig utskottet böra tillstyrka, att det kungl. förslaget jämväl i dessa afseenden vinner Riksdagens godkännande.

Utskottet får alltså hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 199
må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 21 maj 1912.

På bankoutskottets vägnar:

I. VON STAPELMOHR.

Herrar *Wijk* och *Söderberg* i Stockholm hafva begärt få antecknadt,
att de icke deltagit i afgörandet af detta ärende inom utskottet.
